

Katowice, 12.05.2020 r.
PP-RPP.7634.3.10.2019
PP-RPP.KW-164/20

Postanowienie nr

296/PP/2020

Organ wydający

Zarząd Województwa Śląskiego

W sprawie

uzgodnienia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poraj;
(pismo Wójta Gminy Poraj, znak GK.6720.1.13.2016 z 29.04.2020 r.)

Na podstawie

art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 256), w związku z art. 11 pkt 6 oraz art. 24 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 293)

Zarząd Województwa
Śląskiego w składzie:

1. Marszałek Województwa	– Jakub Chełstowski
2. Wicemarszałek Województwa	– Wojciech Kałuża
3. Wicemarszałek Województwa	– Dariusz Starzycki
4. Członek Zarządu Województwa	– Izabela Domogała
5. Członek Zarządu Województwa	– Beata Białowąg

Postanawia

odmówić uzgodnienia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poraj.

Uzasadnienie

W myśl art. 24 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 293) zarząd województwa uzgadnia projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie uwzględnienia ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Po analizie projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poraj (zwanego dalej projektem Studium) stwierdzono, iż jego zapisy są niezgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz.Urz.Woj.Śl. z 13.09.2016 r., poz. 4619, zwanego dalej Planem 2020+).

1. Przeznaczanie do zabudowy terenów zlokalizowanych w korytarzach ekologicznych, powodujące przerwanie ich ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej, jest sprzeczne z zapisami Planu 2020+ w

zakresie zasad zagospodarowania przestrzennego obszaru cennego przyrodniczo, dla którego przyjęto obowiązki:

- wzmacniania funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków,
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych, w tym w obszarze dolin rzecznych.

2. Na rysunkach projektu Studium nie oznaczono gleb chronionych przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1161 z późn. zm.] W tekście zapisano, że „ochronie na terenie gminy podlegają: (...) gleby klas I-III” (str. 38) oraz że zakłada się, że nowe potrzeby sporządzenia planów miejscowych mogą wynikać z konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Takie potrzeby mogą dotyczyć nowych terenów wskazanych do zabudowy. Zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych dotyczy gleb klasy I - III, uwzględniając przepisy odrębne w tym zakresie” (str. 97). Nie można zatem ustalić czy planowane przeznaczenie terenu nie narusza zasady ochrony obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem, ustalonej w Planie 2020+ dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Brak rozpoznania rozmieszczenia gleb chronionych nie pozwala uwzględnić w studium uwarunkowań wynikających z ich występowania oraz określić, w sposób zgodny z istniejącymi uwarunkowaniami, kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ponadto stanowi to także niespełnienie wymagań określonych przepisami art. 10 ust. 1 pkt 1) oraz pkt 9), a także art. 11 ust 2 pkt 10) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j.: Dz.U. z 2020 r. poz. 293]. Przepis § 4. 1 pkt 1), rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy [Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233], które jednoznacznie wymagają przedstawienia uwarunkowań w formie tekstowej i graficznej, a przepis § 7, pkt 1), lit. c) tego rozporządzenia wymaga określenia granic i oznaczenia obiektów i obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych na rysunku projektu studium.

W projekcie Studium wskazuje się rolnictwo jako jeden z głównych sektorów gospodarki. Jednocześnie w projektowanym dokumencie przeznacza się do zabudowy znaczną część terenów rolnych, w tym o najbardziej wartościowych glebach (według danych IUNG Puławy - obszary o najbardziej wartościowych glebach w granicach gminy Poraj tworzą zwarte areale rolniczej przestrzeni produkcyjnej: kompleks 3 rolniczej przydatności gleb na północno-wschodnich obrzeżach gminy oraz kompleks 8 na północno-zachodnich, południowo-zachodnich i południowo-wschodnich obrzeżach). Taka polityka przestrzenna prowadzić będzie do ubytku i fragmentacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej i w konsekwencji do pogorszenia warunków prowadzenia gospodarki rolnej, a także do niekorzystnych zmian w krajobrazie rolniczym gminy. W obecnym kształcie projekt Studium narusza ustanowione Planem 2020+ zasady gospodarowania przestrzenią, w szczególności:

- Przestrzenią trzeba gospodarować oszczędnie,
- Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni,
- Granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności
- Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni,

a także zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego:

- ochrony historycznych układów ruralistycznych,
- ochrony terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej

Plan 2020+, w ramach kierunku 3.3 Kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach wiejskich, sytuuje gminę Poraj w grupie terenów wielofunkcyjnego rozwoju na obszarach o niskim potencjale

glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Rozkład przestrzenny oraz wartość sumaryczna powierzchni nowych terenów do zabudowy mieszkaniowej i usługowej – razem prawie 260 ha¹, przewidywane w projekcie Studium, są w sprzeczności z w/w ustaleniem. W takim stanie rzeczy zawarte w tekście projektu zapisy o ochronie terenów otwartych przed zabudową lub o ochronie gruntów rolnych wysokiej jakości, ze szczególnym uwzględnieniem zwartych kompleksów, leżących poza terenami zurbanizowanymi, nie znajdują odzwierciedlenia w projektowanym przeznaczeniu terenu.

3. W projekcie Studium wyznacza się znaczną ilość nowych terenów do zabudowy o dużej powierzchni łącznej: mieszkaniowych [M] – 239,24 ha, zabudowy zagrodowej [RM] - 2,01 ha, zabudowy letniskowej [ML] – 0,97 ha, usługowych [U] – 16,49 ha² mimo, że istniejące rezerwy terenów przeznaczonych do trwałego zainwestowania są na tyle duże, że nie ma uzasadnienia dla powiększania tych rezerw. W dodatku znaczną część nowych terenów do zabudowy wyznacza się w oderwaniu od terenów zabudowy istniejącej - poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

O realnym zapotrzebowaniu na tereny zabudowy mieszkaniowej w przyszłości decyduje spadek liczby mieszkańców (o ok. 150 osób do 2030 r.³, pogłębiający się w kolejnych latach), ruch budowlany oraz powierzchnia działek budowlanych w obrocie gruntami. Z tabeli zamieszczonej na str. 16 bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Poraj wynika, że łączna powierzchnia niewykorzystanych rezerw terenów M, RM lub ML wyznaczonych w studium wynosi 525,3 ha, co stanowi 55% zagospodarowanych (zabudowanych) terenów tego rodzaju, przy czym tereny ML stanowią margines. Dopuszczalne przeznaczenie terenów M i RM jest bardzo elastyczne, co upoważnia do traktowania ich łącznie. Istniejące rezerwy mogą wystarczyć na ponad 80 lat. Wyznaczenie w projekcie studium dodatkowo 242,2 ha terenów M, RM lub ML podniosłoby rezerwy aż do 80% powierzchni terenów zagospodarowanych. Analiza przestrzenna nowych terenów przeznaczonych do zabudowy prowadzi do konkluzji, że w obecnym kształcie projekt Studium narusza ustanowione Planem 2020+ zasady gospodarowania przestrzenią, w szczególności zasady:

- Przestrzeń trzeba gospodarować oszczędnie,
- Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni,
- Granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności,
- Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.

4. Na rysunkach nie ujawniono projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 326, którego granice nie są tożsame z granicami GZWP nr 326. Tym samym projekt studium nie spełnia w odpowiednim stopniu wymagań art. 10 ust. 1 pkt 6) oraz pkt 15) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także art. 95 ust. 1 ustawy z dn. 09.06.2011 r. Prawo geologiczne i górnicze [t.j. Dz.U 2019, poz. 868].

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nie są złożami stanowiącymi zasoby surowców mineralnych. Wymienienie ich w rozdz. VI.5 jest błędne i prowadzić może do niewłaściwej delimitacji obszaru funkcjonalnego ochrony udokumentowanych złóż kopalin. Niejasne jest też, o jakiej trwającej eksploatacji kopalin mowa w rozdz. VI.5 w sytuacji, gdy w Rejestrze obszarów górniczych nie figurują obecnie żadne obszary górnicze w granicach gminy Poraj.

5. W projekcie Studium, w części Uwarunkowania rozwoju przestrzennego zamieszczono informacje dotyczące sytuacji demograficznej, aktywności gospodarczej i rynku pracy oraz warunków mieszkaniowych w Gminie. Przytoczone dane liczbowe pochodzą z lat 2014-2016, dla części

¹ Według zestawienia tabelarycznego na str. 16 opracowania *Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognoza demograficzna oraz bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Poraj* (listopad 2019)

² ibidem

³ Według Prognozy ludności gmin na lata 2017 – 2030. GUS. Warszawa, sierpień 2017

danych nie podano ich źródła. Projekt studium powinien być sporządzony na podstawie materiałów planistycznych zawierających dane aktualne na dzień przekazania tych projektów do opiniowania i uzgodnienia. Wymóg ten jednoznacznie wynika z przepisów § 3 ust. 1 oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy [Dz. U. 2004, Nr 118, poz. 1233].

Wobec powyższego, postanawia się odmówić uzgodnienia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poraj.

Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego informuje, iż uzgodnienie projektu Studium może nastąpić po dokonaniu korekty wskazanych wyżej niezgodności.

Pouczenie

Na podstawie art. 141 Kodeksu postępowania administracyjnego na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Poraj (dostarczono w trybie art. 39² kpa)
2. kopia a/a